

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 125 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om forlængelse af lov om tillæg til bankloven.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 1041).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 134 stemmer; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Man gik derpå til:

Tredie behandling af forslag til lov om bortfald af omsætningsafgiften af motor køretøjer. [Af Tholstrup].

(Anden behandling findes i tidenden sp. 1039).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

forkastedes med 126 stemmer mod 6; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Den sag, som derefter foretoges, var:

Første behandling af forslag til lov om midlertidige bestemmelser vedrørende påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 823; fremsættelsen findes i tidenden sp. 924).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hans Knudsen: Det forslag til ligningslov for skatteåret 1954—55, som her foreligger, er i det væsentlige en forlængelseslov, idet forslaget, sådan som ministeren meddelte det i sin skriftlige fremsættelse, og som det også fremgår af bemærkningerne, går ud på at forlænge en række midlertidige bestemmelser og de ændringer i den oprindelige statsskattelov, som siden 1939 har været samlet i denne særlige ligningslov. De fleste af disse midlertidige bestemmelser har efterhånden fået en mere permanent karakter, og ligningslovens formål har i de senere år været ikke alene at forlænge disse bestemmelser, men også i nogen grad at råde bod på de mest iøjnefaldende af de mangler, der efterhånden er kommet til at klæbe ved hele vor skattelovgivning, mangler, som gør den mere gennemgribende skattereform mere og mere påkrævet.

Jeg finder ikke anledning til ved denne lejlighed at beskæftige mig nærmere med nødvendigheden af, at dette reformarbejde allerede i denne folketingsamling tages op. Det er sikkert alle tingets medlemmer fuldt indforstået med. Vi kan ikke fortsat nøjes med de meget begrænsede forbedringer, der kan gennemføres på de årlige ligningslove, og den højtærede finansminister har da også meddelt, at man i finansministeriet er i fuld gang med at forberede lovforslag i så henseende.

Derfor har man i dag også være indstillet på, at dette forslag til ligningslov ikke er og ikke kan være nogen skattereform, men at det kun tager sigte på at forlænge de hidtil gældende bestemmelser og ellers iøvrigt er begrænset til reformer af forholdsvist mindre omfang. Ligningsreglerne for det kommende skatteår må jo nu engang være fastlagt, før selvangivelserne går i trykken, og det vil vist sige i løbet af et par uger eller måske kun nogle få dage.

[Hans Knudsen.]

Udfra disse betragtninger kan jeg i det store og hele på mit partis vegne give tilslutning til det foreliggende forslag til ligningslov.

Der er et enkelt område, hvor vi hvert år har måttet foretage ændringer i ligningsreglerne, nemlig i den paragraf, der omfatter de særlige fradrag, som ydes rentemodtagere og iøvrigt dem, der er mere end 65 år gamle. Disse fradrag har vi hvert år forøget, således at vi stadig har fastholdt som princip, at disse gamle medborgere ikke alene skal være fritaget for at betale skat til staten og til den fælleskommunale udligningsfond, men at de også sådan omtrent kan slippe for kommuneskatten, hvis deres indkomster ikke ligger væsentligt højere end det, en rentemodtager får i alders- eller invaliderente. Spørgsmålet om den fuldkomne fritagelse, altså også fritagelsen for de små beløb, som rentemodtagerne betaler i kommuneskat, og som betyder mere i administration og besvær, end de betyder i penge, er et spørgsmål, som ikke kan løses ved denne lovgivning, men som forhåbentlig, i hvert fald i det væsentlige, finder sin løsning gennem det initiativ, som indenrigsministeren har taget ved fremsættelsen af forslaget til en ny kommunalvalglov.

Finansministeren har opgjort den stigning, der i 1953 er sket i rentemodtagernes indkomster, til 160 kr., og da der efter forslaget sker en forhøjelse af de såkaldte nedslagsbeløb med 100 kr. for forsørgere og der også samtidig sker en forøgelse af den maksimalindkomst, som fradragene kan nå op til, en forøgelse fra 100 kr. til 300 kr. for de forskellige grupper, således at der i hovedstadsområdet efter forslaget kan gives nedslag i indkomster helt op til 7 000 kr., må det være rigtigt, som også finansministeren bemærker, at der ikke, som følge af denne beskedne, men tiltrængte stigning i rentemodtagernes indtægter, bliver tale om nogen skatteforøgelse for deres vedkommende. Vi er dog indforstået med, at vi ved disse forøgelser af fradragbeløbene kun klarer problemet for rentemodtagerne og for de 65-årige, men at der stadig består et problem for alle øvrige skatteydere, hvis indkomster ligger på samme niveau. Deres problem må løses ved ændringer i selve

statsskatteloven, men vel først og fremmest ved ændringer i den kommunale skattelov.

Jeg vil gerne i samme forbindelse henlede opmærksomheden på et problem, der findes for de ældre. I lovens § 13, stk. 1 i, er der angivet en række særlige tillæg, bistands-tillæg, plejetillæg m. m., som ikke medregnes til den skattepligtige indtægt, fordi sådanne ekstrabeløb er ydet de pågældende til bestridelse af ganske særlige udgifter og således ikke giver disse rentemodtagere en større skatteevne end rentemodtagerne i almindelighed. Jeg vil gerne, om vi i udvalget i denne forbindelse kan se på, om det ikke skulle være muligt som sådanne tillæg, der ikke beskattes, også at kunne medregne nogle særlige ydelser, som efter § 263 i lov om offentlig forsorg i hvert fald for en periode ydes tuberkuloseramte, og som nu efter den i foråret vedtagne lov også ydes polioramte.

Den mest gennemgribende ændring, der er foreslået i ligningsloven — forøvrigt også en af de mest påkrævede — er forslaget om fuldt fradrag for pensionsbidrag. Den forhøjelse af fradraget af forsikringspræmien i almindelighed fra de 400 til 600 kr. som maksimum, der blev gennemført for to år siden, løste ikke problemet, og den løste navnlig ikke problemet for de såkaldte selv-pensionister. Nu foreslås det, at alle egentlige pensionspræmier bliver skattefri, medens i det væsentlige kun præmier til kapitalforsikringer, der er fritaget for indkomstbeskatning ved udbetalingen, skal holdes indenfor begrænsningen på de 600 kr. Jeg er helt sikker på, at det vil blive hilst med tilfredshed, hvis folketinget på dette punkt giver tilslutning til ministerens forslag.

Det, der her er foreslået, er en retfærdighedsgerning først og fremmest overfor de mennesker, der alene har måttet bære byrderne af deres pensionsordninger. Forøvrigt er 600 kr.-grænsen for forsikringsfradrag jo efterhånden blevet gennemhullet, fordi den virker urimelig, og navnlig har vel uretfærdigheden bestået deri, at de skatteydere, der har været i stand til gennem deres ansættelseskontrakter at få arbejdsgiveren til at betale en meget væsentlig del af deres pensionspræmier, faktisk har fået langt, langt større fradrag end de skatteydere, der selv måtte betale hele præmien eller i hvert fald en væsentlig del deraf. Disse sidste har

[Hans Knudsen.]

jo kun fået det fradrag for disse præmier, som der var plads til indenfor rammen af de 600 kr.s forsikringsfradrag. Jeg havde meget gerne set, om det havde været muligt at gennemføre denne vigtige ændring i ligningsreglerne allerede for den forestående ligning, men jeg ser, at der i ministerens redegørelse er fremført afgørende argumenter for, at de nye regler på dette område først kan få virkning fra det næstfølgende skatteår, altså for de præmier og bidrag, der betales i løbet af 1954. Det er samtidig foreslået, at også arbejdsløshedsforsikringskontingentet bliver fradragsberettiget udenfor de 600 kr., og det samme er tilfældet med invalideforsikringsbidrag. Det er helt på linie med nyordningen for pensionsbidragene, da jo også disse forsikringer bliver indkomstbeskattet ved udbetaling, og derfor bør de naturligvis også være fuldt fradragsberettiget og ikke begrænset ved de 600 kr. Der bliver så efter denne nyordning tilbage indenfor begrænsningen på de 600 kr. kun de egentlige kapitalforsikringer, som til gengæld får, skal vi sige, lidt mere plads indenfor rammen af de 600 kr.

Kun er der i forslaget som begrænset fradragsberettigede udover egentlige kapitalforsikringer bibeholdt sygekassekontingenter — måske vil den højtærede minister kunne give en nærmere begrundelse herfor. Sygekassekontingent, sygeforsikring er jo dog for dagpengenes vedkommende forsikringer, der indkomstbeskattes ved udbetaling, og det vil også medføre noget besvær, hvis man i det praktiske ligningsarbejde ved fradragene skal til at opdele sygekassekontingenter i, hvad der betales i invalideforsikringspræmie, som fuldtud kan fradrages, og hvad der betales iøvrigt i kontingent, som kun må fradrages indenfor de 600 kr. Måske er det muligt at få lidt nærmere forklaring på dette forhold enten her i tinget i dag eller under det udvalgsarbejde, som må følge efter.

Til gennemførelse med virkning allerede for det kommende skatteår er det foreslået, at kontingent til fagforeninger og arbejdsgiverforeninger og i det hele taget kontingenter, hvis formål hovedsagelig er faglige, må fradrages indkomsten med hele beløbet. Der har vi jo hidtil haft den regel, at kun 75 pct. af disse kontingenter måtte

fradrages. Udover den lettelse, udvidelsen til 100 pct. vil betyde for de pågældende, vil det være en meget praktisk foranstaltning, som vil lette ligningsarbejdet meget. Man vil som regel være fri for at foretage den vanskelige opdeling af, hvor meget af kontingentet der går til arbejdsløshedsforsikringen, og hvor meget af det der går til fagforeningerne.

Endelig er der lønmodtagerfradraget, som jeg gerne vil sige et par ord om. Det blev for to år siden fastsat til 300 kr., og i fjor forhøjede vi det til 400 kr.

Dette lønmodtagerfradrag har betydet en væsentlig forenkling i arbejdet og også i mange tilfælde en lettelse for de skarpt kontrollerede lønmodtagere. Motiveringen for dette fradrag har stadig været, at man ønskede at samle alle de forskelligartede småfradrag, som man efterhånden var nået frem til, og hvis vi fortsat skal holde fast ved den begrundelse for lønmodtagerfradraget — og det mener jeg absolut er rigtigt — ser jeg hellere, at man i stedet for at give de forholdsvis hårdt trængte lønmodtagere en yderligere lettelse gennem en forøgelse af lønmodtagerfradraget først og fremmest søger frem til skærpede ligningsregler for de ukontrollerede indkomster. Den højtærede finansminister har da også stillet i udsigt, at der skal tilstræbes en større effektivitet i ligningsarbejdet. Det trænger vi til; der er talrige eksempler på, at en sådan forøget effektivitet også kan give betydelige resultater; og til syvende og sidst er det vel den eneste virkelig farbare vej til en bedre skatteligning og til at hjælpe den hårdest ramte gruppe, lønmodtagerne, at man finder en endnu større del frem af de ukontrollerede indkomster, som stadig undrages beskatning.

Vi gennemførte i fjor for første gang i ligningsloven en adgang for skatterådene til at give et nedslag i indkomsterne på op til 3 000 kr. for de skatteydere, som for første gang havde etableret sig, og som derved måtte have pådraget sig en uforholdsmæssig stor gæld. Denne ordning foreslås nu bibeholdt. Det blev i fjor fremhævet, at det var et forsøg, man her gjorde, og jeg går ud fra, at forlængelsen, der nu foreslås for næste år, også er forsøgsvis. Jeg vil gerne sige, at jeg for mit eget vedkommende kun har haft gode erfaringer ved praktise-

[Hans Knudsen.]

ring af disse nye regler, selvom man måske også må indrømme, at de i mange skattekrede stort set kun har betydet, at vi nu har fået lovhjælp for de lettelser, som vi på anden måde har givet til sådanne nyetablerede. Jeg kan helt tilslutte mig forslaget om en forlængelse af disse bestemmelser for et år og kan specielt gøre det, fordi man endnu ikke har oplysninger om virkningerne af disse bestemmelser ude i skattekrede.

Jeg finder iøvrigt ikke anledning til at gå ind på de mange midlertidige bestemmelser, som findes i ligningsloven. Jeg vil bare nævne, at der jo også er den i fjor gennemførte bestemmelse om hustruens ret til at få oplysninger om mandens selvangivelse og hendes ret til at medunderskrive selvangivelsen. Også her vil det være rart at se nogle resultater fra det praktiske ligningsarbejde og høre lidt om, hvilke erfaringer man på disse områder har indhøstet. Måske vil der i det udvalg, der bliver nedsat — eller i hvert fald i vinterens løb, når skattereformen kommer til behandling — blive lejlighed til at indhente oplysninger om erfaringer også på dette område.

Jeg skal til slut på mit partis vegne give tilsagn om en hurtig behandling af lovforslaget i udvalg, så vi snarest muligt kan få ligningsreglerne for det kommende skatteår endeligt fastlagt.

Ollgaard: En del af de betydningsfulde ændringer, der findes i forslaget til ligningslov, er i overensstemmelse med de ændringer, som den forrige regering i fjor foreslog i sit skattelovsforslag. Dem kan mit parti naturligvis give tilslutning. Det gælder også forslaget om forhøjelse af maksimalindkomsten og nedslagsbeløbet for aldersrentemodtagere m. v., der tilsigter at borteliminere den skatteforhøjelse, disse borgere ellers ville have fået på grund af forhøjelsen af aldersrenten.

Vi hilser med tilfredshed forslaget om fuld fradragsret for udgifter til præmie vedrørende livrente, overlevelsere, arverente, invaliderente, pensionsforsikring og lignende renteforsikringer, der er tegnet til fordel for den skattepligtige eller hans pårørende, samt for bidrag til pensionsord-

ninger, så meget mere som disse bestemmelser jo stort set svarer til bestemmelserne i det lovforslag, vi fremsatte sidste år. Det er indlysende, at når man tager disse forsikringsbeløb ud og gør dem helt fradragsberettigede, samtidig med at man opretholder 600 kr.-grænsen for forsikringsbidrag, får vore kapitalforsikringer, livsforsikringer og den slags en bedre plads. Den tanke, der ligger bag dette, nemlig at man vil fremme og stimulere selvforsikringen og lignende former for opsparring, anser vi for rigtig, og det var også den tanke, der var ledende for os, da vi fremsatte vort skattelovsforslag i fjor.

Hvad angår fuld fradragsret for kontingent til arbejdsløshedsforsikring, til arbejdsgiverforeninger og fagforeninger, i det hele taget faglige kontingenter, som i vort forslag henhørte under de 600 kr., er vi betænkelige ved nu at tage dette principielt afgørende skridt her på ligningsloven. Vi synes, der er en del ting her, som må overvejes, og derfor vil vi foretrække, at hele dette spørgsmål henskydes til behandling sammen med revisionen af vore skatteforhold i det hele taget, et spørgsmål, som vi jo allesammen har følelsen af vil blive taget op allerede i denne samling.

Med hensyn til de her foreslåede fradragsbestemmelser ville vi sætte pris på, om den højtærede finansminister — enten nu her eller måske i et kommende udvalg — kunne sige noget om, hvad disse fradragsbestemmelser vil koste.

Vil hilser med tilfredshed, at bestemmelsen i § 9 om, at der kan gives unge erhvervsdrivende, der har særlig tyngende gæld og afdragspligt, videreføres, således at en årgang mere kommer ind under bestemmelsen. Det er en god og forstandig tanke, der ligger bagved, og vi ville i og for sig helst betragte denne bestemmelse som noget permanent i vor skattelovgivning og ikke alene som et forsøg. Vi skal være glade ved, at vi har den slags unge, som er i besiddelse af den dristighed og det livsmod, som er nødvendigt for at tage fat på at starte en bedrift nu trods de meget store forpligtelser, de påtager sig, foruden at de vover den kapital, de selv sætter ind, og vi må give dem en chance for at afdrage noget af deres store gæld. De får jo, når vi giver dem denne lettelse, en mulighed for at afdrage

[Ølgaard.]

deres gæld, medens konjunkturforholdene åbner mulighed derfor. Det er da muligt, hvis der kommer en nedgangskonjunktur eller måske endda en krise, at vi herinde så kunne blive fri for at lave akkordlovgivning og krisehjælp o. s. v., hele det sørgelige kapitel, som vi havde efter forrige krig. Derfor er den tanke, der ligger bagved denne bestemmelse, en virkelig fornuftig tanke, også med henblik på fremtiden.

Spørgsmålet er imidlertid, om de bestemmelser, vi indførte i fjor, virkelig er brugelige, og om de er blevet praktiseret i den ånd, hvori rigsdagen har givet dem. Når man taler med skattefolk rundt omkring, er de udtalelser, man hører, meget modstridende på det punkt, og jeg for mit vedkommende er tilbøjelig til at tro, at bestemmelsen har virket temmelig sløjt og ikke har givet det resultat, i hvert fald vi havde tænkt os. Derfor vil jeg gerne spørge, om ministeren — enten her eller i udvalget — kan sige noget om virkningen af denne bestemmelse, om antallet af dem, der er kommet ind under den, i det hele taget om praktiseringen af bestemmelsen.

Med disse reservationer anbefaler jeg forslaget til videre behandling i et udvalg.

Poul Møller: Det er jo blevet næsten fast tradition her i dette høje ting, at vi skal behandle en ligningslov hvert år. Det er sådan, at folk siger: ja, men en ligningslov skal vi jo have — og at man ville være skuffet og betragte det som en undladelses-synd, hvis en finansminister ikke fremsatte et ligningslovsforslag. Jeg gør denne bemærkning indledningsvis, for i virkeligheden er det ikke noget, vi skal have, det var egentlig noget, vi efterhånden helst skulle have været fri for, for uanset bestemmelserne i det fremsatte lovforslag til en ændring af ligningsloven er ligningsloven jo et lapperisystem. Det var meningen, at statskatte-loven skulle indeholde disse regler, så borgerne havde en mere permanent måde at finde frem til, hvorledes deres indtægter

skal lignedes skattemæssigt, og ikke skal gennemgå dette kinesiske æskesystem for at finde ud af, hvorledes man egentlig bliver beskattet af sin indkomst.

Det er en følge af, at vor statskatte-lov er fra 1922, at vi arbejder med dette system med årlige ligningslove og i dag må erkende, at så længe vi arbejder videre med statskatte-loven af 1922, kan vi i hvert fald ikke undvære en ligningslov. Om vi så behøver at lave midlertidige bestemmelser til den hvert år, er en anden side af sagen. Men i ligningsloven findes der efterhånden en lang række af de skattebestemmelser, som er mest vigtige for den almindelige skatteborger. Der er børnefradragbestemmelser, bestemmelser for de ældre medborgere, bestemmelser om forsørgerfradrag, om områdeinddeling, om hustruens ret til at medunderskrive selvangivelsesblanketten og en lang række andre bestemmelser, som vi ikke kan være foruden.

Jeg gør disse bemærkninger, fordi jeg lægger vægt på, at vi så hurtigt som muligt får en drøftelse af en videregående skatte-reform, så at vi ikke skal arbejde videre på grundlag af den 31 år gamle statskatte-lov og have disse årlige lapperier, som jo ikke gør vor skattelovgivning særlig pyn-telig. På mit partis vegne skal jeg udtale, at vi vil stille os velvilligt overfor det forslag, der her er fremsat af den højtærede finans-minister om ændringer til den midlertidige ligningslovs bestemmelser, og at vi vil arbejde med i et udvalg. Det kan sikkert ikke overraske den højtærede finansmini-ster, at også vi gerne ser en udvalgsbehand-ling af denne sag for at nå frem til en rime- lig form for påligningen af dette års ind- komster.

Med hensyn til de foreslåede forhøjelser i maksimalindkomsterne for ældre med- borgere og i nedslagsbeløbene kan vi bi- falde formålet med disse forhøjelser, nem- lig at sikre, at de gamle ikke skattemæssigt berøres af det stigende indkomstniveau, den indkomstinflation, som har været i gang, men som forhåbentlig er udløbet fra

[Poul Møller.]

og med året 1953, således at vi nu får mere konstans i indtægtsniveauet, i hvert fald i nogle år, ja, den højtærede finansminister sidder og morer sig, men det er som følge af den tidligere regerings arbejde, at dette er sket, og naturligvis ikke som følge af den lige tiltrådte finansministers arbejde, at vi nu har opnået denne konstans, det er som følge af andres bestræbelser, at den nye regering kan glæde sig over ikke fremtidig at skulle fremsætte ændringsforslag til denne lov hvert år.

Forslagets detaljer om maksimalindkomstforhøjelserne vil jeg gerne have at vi ser på i udvalget, for jeg er ikke overbevist om, at man har fundet de rigtige tal. Nu ved vi, at der i andre udvalg i dette ting arbejdes med udjævning af spændingsforholdet mellem land, købstæder og hovedstadsområde ud fra det synspunkt, at leveomkostningsniveauet ikke er så forskelligt i de tre områder, som vor lovgivning hidtil er gået ud fra. Når man så ser forslaget til nedslag i maksimalindkomsterne i ligningsforslaget, vil man lægge mærke til, at der er foretaget en forhøjelse af maksimalindkomsten med 300 kr. i hovedstadsområdet, 200 kr. i købstadsområdet, men kun med 100 kr. i landdistrikterne. Det er tilsyneladende en meget stor forskel, som i virkeligheden går på tværs af bestræbelserne i aldersrenteudvalget på at prøve at opnå en udjævning mellem disse tre grupper, og derfor ville vi gerne, om man kunne se på dette problem, således at man ikke her arbejder i modsat retning. I det foreliggende forslag er der en spændvidde i maksimalbeløbene på 1 200 kr., hvilket vil sige, at de i landdistrikterne for at få dette nedslag kun kan oppebære en maksimalindkomst på 80 pct. af det, der gælder i hovedstaden, og ser man på nedslagsbeløbene, er der en spændvidde på 800 kr. svarende til, at man i landdistrikterne kun opnår 70 pct. af det nedslag, man kan opnå i hovedstadsområdet. Derfor vil jeg gerne bede finansministeren, hvis han i dag er i stand dertil, redegøre for dette og ellers i et udvalg fremlægge beregningerne for, hvorledes man er nået frem til netop disse forhøjelser for maksimalindkomsterne og nedslagsbeløbene.

Jeg skal derefter gøre nogle bemærk-

ninger om §§ 5 og 6, vedrørende pensionsproblemet. Det har tidligere været fremhævet fra denne talerstol, at det ligger mit parti alvorligt på sinde at nå frem til en tilfredsstillende klarhed med hensyn til borgernes aldersforsikringsproblem og at animere borgerne til i videst mulig udstrækning at sikre deres egen alderdom, således at de ikke beskattes af det, som de på den ene eller den anden façon lægger til side til deres gamle dage.

Og dér vil jeg gerne give den højtærede finansminister en smuk buket efterårsblomster, fordi han her har betvunget sig selv ved, første gang han står overfor et skattereforarbejde og skal vælge mellem skattelovskommissionens forslag og den tidligere regerings forslag, da så ubetinget at vælge den tidligere regerings forslag, skønt finansministeren selv har — om ikke haft paterniteten, så haft bidragspligten til skattelovskommissionens forslag i sin tid. I opstillingen af pensionsproblemet har finansministeren valgt at følge den tidligere regerings forslag ved fortsat at indrømme et fradrag for kapitalforsikring på op til 600 kr. og ved samtidig at give de egentlige pensionsforsikringer og livrenteforsikringer en fuldstændig fri stilling. Det var princippet i det forslag, der blev forelagt her i foråret, og det er altså i det store og hele fulgt. Der skal da heller ikke fra mit partis side rejses indvendinger herimod, og vi håber, at finansministeren, da han er gået ind på dette forslags princip, så ved senere lejlighed vil gennemføre det. Ministeren vil i løbet af få dage få mulighed for, når det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen fremsætter sit forslag til en skattereform, at acceptere dette.

Der er ikke grund til at vise tilbageholdenhed overfor andre opsparingsforslag, som i det tidligere regeringsforslag var en flerhed, og når man ser på pensionsproblemet, er der årsag til at gøre opmærksom på, at virksomhedernes eengangsydelser til pensionering fik en fortrinlig stilling efter regeringsforslaget i foråret, og det ville være ønskeligt, at man ikke blot således premierer og hjælper den enkelte borger i dennes bestræbelser for at sikre sin alderdom, men at man også giver virksomhederne en smidigere og en kortere afskrivningsperiode med

[Poul Møller.]

hensyn til de eengangsydelser, de måtte give til hjælpefonds, understøttelsesfonds og pensionsfonds.

I § 6, vedrørende pensionsforsikringerne, har finansministeren foreslået, at man for eengangsbeløb skal have en afskrivningsperiode på 15 år, og i den henseende har han altså ikke fulgt den tidligere regerings forslag, som gik ud på, at en afskrivningsperiode på 10 år kunne være tilstrækkelig. Jeg vil dèr gerne fremholde, at det er mit partis synspunkt, at 10 år må være nok, hvis man skal prøve på overhovedet at få denne forsikringsform anvendt, når man har givet det andet frit og gjort kapitalforsikringen fradragsberettiget op til 600 kr.

Iøvrigt er det naturligvis beklageligt og vil sikkert blive beklaget af alle, at man ikke har kunnet give borgerne mulighed for allerede i januar at foretage det fulde fradrag for pensionsforsikringens vedkommende, og det ærede medlem hr. Hans Knudsen beklagede jo også dette. Men vi forstår, at forsikringsselskaberne skal have en tid til at gennemgå de blandede forsikringer og give borgerne meddelelse om, hvor meget der må hvile på kapitalforsikringsbasis og hvor meget på renteforsikringsbasis. Men er dette sagt, må jeg iøvrigt sige, at hvis det er udtryk for et princip, er det egentlig et ganske godt princip, om vi ved en ligningslov bestemte, hvorledes forholdene skattemæssigt skulle være for de indtægter, der erhverves næste år. Det burde egentlig altid være sådan, at ligningsloven gik på næste års indtægt og altså bandt dette høje ting mere end et år frem i tiden, således at borgerne, når de erhvervede indtægten, koncist og klart vidste, hvorledes den blev beskattet. Det ville være et godt princip, som mit parti gerne ville velsigne, men jeg er bare ikke overbevist om — det kan den højtærede finansminister måske klare — om det er et princip, man vil følge, eller om det væsentligt er af administrative, tekniske grunde, man har foreslået dette i dette tilfælde.

Vedrørende § 9, der angår etableringsudgifter, vil jeg ligesom det ærede medlem hr. Øllgaard gerne spørge den højtærede finansminister, hvorledes det egentlig er gået med denne ordning i administrativ praksis. Det er jo ingen hemmelighed, at

socialdemokratiets ordfører sidste år, det ærede medlem hr. Hans Knudsen, var meget kritisk overfor denne ordning og var meget betænkelig ved den, og det fremgår da også af bemærkningerne til lovforslaget, at heller ikke den nuværende regering har synderlig varme tilovers for dette forslag, men har ment, at man skulle have et år til for at se, om man kan få nogle praktiske erfaringer. Hvor meget er den benyttet? I hvilken udstrækning har man haft gavn af den? Hvor stort besvær har den givet?

Hvad mit parti angår, foretrækker vi en mere generel lettelse for opsparingen. Vi foretrækker f. eks. det, som blev foreslået i foråret: at man kan fradrage indenfor et beløb af 600 kr. om året, hvis man har indgået en opsparingskontrakt med en bank, en sparekasse eller et lignende pengeinstitut. Vi mener ikke, at opsparing til det formål er en særlig fortrinlig opsparingsform. Der er også andre former for opsparing, opsparing til egen bolig og til bosætning, og staten skal ikke sige: hvis I opsparer til etablering af forretning eller landbrugsbedrift, skal I have en præmie, men hvis I opsparer til sikring af egen bolig, skal I ikke have den. Vi mener, det er bedre at give et incitament til en generel opsparing end at sige: når du kan dokumentere, at du med dette specielle formål for øje har foretaget en opsparing, giver vi dig et nedslag. Derfor har vi ligesom i fjor visse betænkeligheder ved denne specielle udformning af hjælpen til etableringsudgifter, men vi skal ikke modsætte os forlængelse, hvis der ikke fra anden side er den samme betænkelighed.

Til sidst skal jeg stille et spørgsmål til den højtærede finansminister i anledning af en årsberetning, der er udgivet af forvaltningsnævnet, årsberetningen for 1952—53. Af denne fremgår det, at der er meget store vanskeligheder ved at få afviklet de sager, der ligger i landsskatteretten. Der ligger ca. 10 000 restancesager i indkomst- og formueafdelingen i landsskatteretten. 10 000 restancesager er jo ikke småting, og forvaltningsnævnet er endda meget forsigtigt, når det siger, at resultatet heraf er, at der i hvert fald må gå et år, før en klage til landsskatteretten overhovedet når frem til realitetsbehandling. Da landsskatterettens afgørelser i høj grad influerer på lignings-

[Poul Møller.]

kommissionernes arbejde, på hele ligningsvæsenet derude, og kan ændre tidligere praksis betydeligt, så en lang række sager må optages til fornyet behandling, til efterrevision, er det naturligvis i høj grad ubetyrsggende og utilfredsstillende, at der stadig er denne pukkel på 10 000 sager i landsskatteretten.

Af forvaltningsnævnets beretning ser jeg, at nævnet foreslår en ændring af loven om landsskatteretten, gående ud på, at man kan fremsende klage direkte til skatterådet, så at den ad denne vej når frem til landsskatteretten, i stedet for at den først skal til landsskatteretten, der derefter indsamler materialet og hører de pågældende institutioner. Jeg vil gerne i den anledning spørge den højtærede finansminister, om man fra finansministeriets side påtænker at gennemføre den foreslåede ordning, eller om man påtænker en anden ordning for at komme denne pukkel til livs, således at man så hurtigt som muligt kan få klaret problemerne og få en tilfredsstillende arbejds-gang i landsskatteretten, som har en meget vigtig arbejdsopgave indenfor hele vort ligningssystem.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til en velvillig udvalgsbehandling.

Axel Sørensen: Det var vel ikke at vente, at forslaget til en ligningslov for det kommende skatteår skulle indeholde sensationer; eftersom man må regne med, at en skatte-reform med forenkling af skattelovgivningen i almindelighed vil komme i den nærmeste tid. Skatteyderne ser dog altid med en vis forventning hen til ligningsforslagets fremsættelse og behandling her i folketinget, fordi der som regel i dette forslag er gjort visse indrømmelser til dem, medens de den øvrige del af året må slæbe mismodigt af sted under det skattetryk, som vor tid har skabt.

Finansministeren har i det fremsatte forslag foreslået visse ændringer og stillet andre i udsigt med gyldighed fra et senere kommende skatteår. Mit parti vil være meget venligt stemt overfor disse ændringer. Vi kan tiltræde, at der sker en ajourføring for alders- og invaliderentenydere, kronisk syge og mennesker over 65 års alderen, men det er

rigtigt, som det er nævnt af det ærede medlem hr. Poul Møller, at man har grund til at spørge her ved første behandling, efter hvilke betragninger de tre sats er blevet afstemt overfor hinanden. Det ønsker jeg vi må få de fornødne oplysninger om i det udvalg, der bliver nedsat.

At arbejdsløshedsforsikringsbeløbet kan fradrages fuldt ud, giver en lettelse i ligningsarbejdet, og da det har sin betydning under hensyn til de forhold, de arbejdsløshedsforsikrede arbejder under her i landet, synes jeg, det er rimeligt.

Med hensyn til forslaget om, at kontingent til arbejdsgiverforeningen og til fagforeningerne i fremtiden kan fradrages fuldt ud, må jeg sige, at forudsætningen herfor må være, at disse foreningers kontingent helt anvendes til faglige formål, så det er et spørgsmål, man også må se nærmere på i i det kommende udvalg.

I § 6, stk. 2, findes en bestemmelse gående ud på, at udgifter til præmie vedrørende livrente, overlevelsere, arverente, invaliderente, pensionsforsikring eller lignende renteforsikring, der er tegnet til fordel for den skattepligtige eller hans pårørende, kan fradrages den skattepligtige indkomst. Det samme gælder bidrag til pensionsordning. Der er imidlertid det at sige til det, at disse ting er kun fremsat, om jeg så må sige, i et udstillingsvindue, men de får ikke gyldighed for det kommende år. Den højtærede minister foreslår nemlig, at denne udvidede fradragsret først får gyldighed fra skatteåret 1955—56. En sådan udsættelse kan måske være rimelig, hvor det er nødvendigt at indhente oplysning gennem forsikringsselskaber, men for de private pensionskasser og -forsikringer er der ikke noget særligt problem, og det radikale venstre vil forlange, at fradragsretten for disse forsikringer efter nærmere undersøgelser træder i kraft allerede for det kommende skatteår.

Iøvrigt er der ved det foreliggende lovforslag i nogen grad givet de private pensionsforsikrede bedre forhold end tidligere, men jeg vil dog forbeholde mig i udvalget at få klaret, om de derved er stillet på lige fod med andre forsikringsformer.

Ved opsparingsordninger og kapitalforsikringer udbetales den samlede sum til sin tid indkomstskattefrit, medens pensioner

[Axel Sørensen.]

skal beskattes fuldt ud. Der kan derfor være grund til at overveje, om det ikke vil være rimeligt at give de privatpensionsforsikrede en yderligere lettelse enten skattemæssigt eller på anden måde. De har jo i den tid, de har indbetalt til disse pensioner, kun haft ret til et fradrag indenfor den daværende 400 kr.s grænse, og når man nu ved udbetalingen beskatter pensionen fuldt ud, synes det mig at være rimeligt, at man også tager dette spørgsmål op til overvejelse.

Sidste år blev der på det radikale venstres initiativ indført en ny bestemmelse i ligningsloven. Den gik i al korthed ud på, at der skulle indrømmes en nedsættelse af den skattepligtige indkomst for de skatteydere, der havde etableret sig indenfor tidsrummet 1. april 1950—30. november 1952 og derved havde pådraget sig en særlig stor gældsbyrde. Formålet var at give disse mennesker, som havde måttet etablere sig under højkonjunkturer, mulighed for at konsolidere sig, så de kunne skabe en større produktion, hvilket betyder et gode, såvel for den enkelte som for samfundet som helhed, idet disse mennesker ikke i samme grad som andre skatteydere har kunnet udnytte visse bestemmelser om skattefrihed — jeg tænker her på forbedringer af landbrugets driftsbygninger og forbedringer af erhvervenes driftsbygninger i al almindelighed, investeringer i maskiner, inventar o. lign. Den, der har nyetableret sig og sidder med den store gældsbyrde, må betale de store afdrag og må se en stor skattebillet i øjnene, og den store skat bidrager til, at der ikke bliver noget tilovers til at forbedre den stilling, han er kommet i ved at skabe sig et eget erhverv.

Hvis man ikke havde givet en indrømmelse her, ville man udsætte sig for, at man, hvis prisfald sætter ind, ville være nødt til at gennemføre en vidtgående henstands- og moratorieordning som den, vi kendte fra 1930ernes krisetid. Ungdommen vil helst klare sig selv, men de har ikke nogen mulighed for at ændre de stærkt skiftende konjunkturer. Det er vanskeligt at lave regler i en lov, da der startes under disse vidt forskellige konjunkturforhold. Nu har den indrømmelse i loven virket et år, og der er såvidt mig bekendt indsamlet materiale vedrørende skatteydere, der søgte, og skatte-

ydere, der opnåede lempelser. Jeg håber, at dette materiale kan blive tilgængeligt for udvalget. Det er min overbevisning, at der i de afgørende instansers, skatterådernes, behandling af sagerne ikke har været den ensartethed, som er ønskelig. Reglen om imødekommenhed overfor nyetablerede blev ikke af det omfang og kom derfor ikke til at betyde den hjælp, mit parti havde ønsket. Vi måtte bøje os for de andre partier for overhovedet at nå et resultat. Vi havde ment, at denne bestemmelse skulle have været mere vidtgående, og det glæder mig, at repræsentanten for venstre, det ærede medlem hr. Øllgaard, synes at være lidt anderledes stemt i år end i fjor, da hans parti var medindehaver af regeringsmagten, og da vanskelighederne ved at nå et resultat var store. Vi agter i det kommende udvalg at stille flere forslag om en udvidelse af rammerne, således at en større part af nyetablerede, der har startet egen virksomhed med en tyngende gældsbyrde, kan opnå en lettelse i den pålignede skat, og det håber vi at vi kan opnå et flertal for her i tinget.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige mit partis velvillige behandling af det foreliggende lovforslag.

Alfred Jensen: Ved behandlingen af ligningslovforslaget i fjor måtte jeg sige, at det var aldeles utilfredsstillende, og jeg må gentage det i år. Jeg vil tro, at det lovforslag, der foreligger her, vil vække skuffelse overalt i det ganske land, hvor man studerer det, for det bærer vidnesbyrd om, at de forventninger om lettelser i skattetrykket for de små indkomster, der blev næret ved to valgkampe, ikke bliver indfriet. Jeg kan naturligvis ikke vide, hvordan udskrivningsloven kommer til at se ud, og det spiller jo ind, men jeg har bemærket mig, at finansministeren ikke har udtalt sig om, at de forslag, hans parti stillede i foråret, vil blive indarbejdet i den udskrivningslov, der kommer i marts. Jeg har forsøgt at finde ud af, om man vil køre videre med de gældende sats, men må erkende, at jeg ikke ved at se på finanslovforslagets tal kan konstatere det. Men een ting kan jeg se, nemlig at de store lettelser, som de mindrebemidlede ønsker og vel også med en vis berettigelse venter i anledning af regeringsskiftet, ikke vil komme, såfremt

[Alfred Jensen.]

det foreliggende ligningsforslag og det finanslovsforslag, der kommer til behandling i næste uge, gennemføres.

Mit parti hilser naturligvis med tilfredshed, at man tager spørgsmålet om de gamles skattebetaling op til behandling og ændrer maksimalindkomstbeløb og nedslagsbeløb, så at der ikke bliver tale om skatteforhøjelse for disse mange medborgere. Jeg vil gerne ligesom tidligere spørge, om de beløb, der her foreslås fastsat, er af en sådan karakter, at der ikke bliver tale om selv den mindste skattestigning for disse skatteydere. Deres indkomster er så små, at de ikke tåler at aflevere mere til stat og kommune, end de gør. Jeg går ud fra, at der er enighed om, at de småforhøjelser, rentemodtagerne har fået gennem dette år, ikke betyder, at de er så meget bedre stillet, at deres skatteevne er større. Jeg går ud fra, at forslaget om forhøjelse af maksimalindkomstbeløb og nedslagsbeløb er fremsat, fordi man erkender, at dette ikke er tilfældet. Men jeg vil understrege, at det, der gælder for denne kategori af medborgere, gælder også for adskillige andre. Jeg tænker ikke alene på dem, det ærede medlem hr. Hans Knudsen omtalte — dem har jeg også i tankerne — men på de mange arbejdere, tjenestemænd og funktionærer, som på grund af de stigende priser har fået deres indtægter forhøjet i kroner og øre, men ikke reelt er blevet bedre stillet. Jeg ser ikke bort fra, at der i dette år har været en beskeden nedgang i detailpristallet, men jeg tror, man er enig med mig i, at den ikke får nævneværdig indflydelse på arbejderes, funktionærers, tjenestemænds og dermed ligestillede forhold. Tværtimod, de indtægtsforhøjelser, der har fundet sted, tjener kun til så nogenlunde at opretholde eksistensniveauet, og det vil sige, at der ikke er grundlag for en ekstra beskatning her. Jeg kan naturligvis ikke vide, om der ved den endelige udarbejdelse af udskrivningsloven bliver taget hensyn hertil, så en sådan skatteforhøjelse undgås, men som jeg tidligere har understreget, er en så ringe ændring ikke tilstrækkelig overfor utilfredsheden med de store skatter, der opkræves.

Hvad angår de to paragraffer, der omhandler retten til fradrag i den skattepligtige indkomst af beløb, der anvendes til betaling

af forsikringspræmier, vil jeg sige, at vi er interesseret i, at den forhøjelse, der gennemførtes i fjor, op til 600 kr., opretholdes. Vi har egentlig heller ikke noget imod, at man går højere op, men vi er ikke tilhængere af, at man fuldstændig fjerner loftet, for så vidt angår en del af forsikringerne, men opretholder det for andre. Jeg ved meget vel, at man gør visse skattetekniske betragtninger gældende her, men ikke desto mindre har jeg den opfattelse, at ved at give frit slag for store forsikringer vil man aflaste skattetrykket for en hel del medborgere, der er i stand til at betale mere i skat, selv om de også betaler til forsikringerne. Derfor rejser vi det spørgsmål, om der ikke bør være et loft over disse forsikringsfradrag. Det kan ganske vist ikke komme til at gælde for det kommende skatteår, men først for det følgende.

Den foreslåede forhøjelse af fagforeningskontingentfradraget — det har jeg vel lov at sige, selvom det ikke alene drejer sig om fagforeninger, men også om andre faglige organisationer — betyder ikke nogen særlig lettelse for de allerfleste arbejdere; jeg vil ikke tro, at det drejer sig om stort mere end 25 kr., og for tusinder får det måske ikke engang den mindste indflydelse på skattebeløbet. Vi har ikke noget imod, at man gennemfører en sådan forhøjelse, men den betyder ikke den store lettelse i skattebyrden, og det vil jeg også mene at ministeren er enig med os i.

Vi betragter altså ikke det, der her er foreslået, som tilstrækkeligt. Vi ønsker, at der allerede nu ved ligningsloven gennemføres ændringer for at lette skattebyrden for de mindrebedemlede, og jeg har i og for sig heller ikke noget imod at sige for dem med mellemindkomsterne. Jeg vil kort omtale, på hvilke områder vi mener der bør ske ændringer.

For det første mener vi, at det nedslagsbeløb, der er omtalt i § 3, ikke alene bør gælde for de kategorier, der er nævnt, men også for andre med samme økonomiske forhold. Det ærede medlem hr. Hans Knudsen har nævnt visse kategorier, som han mener bør drages med ind derunder, og jeg er naturligvis meget tilfreds med, at de synspunkter, jeg har gjort gældende tidligere, nu også begynder at trænge frem indenfor andre partier. Der skulle nu være en mu-

[Alfred Jensen.]

lighed for, at man tog hensyn til disse synspunkter og udvidede § 3 til også at gælde for andre kategorier. Af personer, der ikke har større indkomst end dem, der omtales her, er der de enligt stillede mødre. Er det ikke rimeligt, at man tager dem med? Jeg konstaterede under valgkampen, at der var meget stor interesse for pensionering af enker. Var det ikke rimeligt, om man også tog enker med beskedne indkomster med? Jeg håber, man vil se med velvilje på disse problemer i udvalget. Men der er endnu flere, der efter vor opfattelse burde have del i det nedslag, som hjemles i denne paragraf. Alle, der ikke har større indtægter end her forudsat, bør have et sådant nedslag, men først og fremmest naturligvis de kategorier, der her er nævnt, fordi det er dem, der har de hårdeste og værste vilkår at leve under.

Efter vor opfattelse bør man nu tage fat på forsørgerfradragene. Det er ganske urimeligt, at man bliver ved med at køre på de ringe forsørgerfradrag, som har været gældende i de sidste åringer, og hvorefter ingen forsørger i hovedstaden kommer op på mere end 1 800 kr., for enligt stillede 900 kr. Jeg vil ikke gå ind på de forskellige satser i by og på land, men blot understrege, at der kun er sket en meget ringe forhøjelse af disse fradrag. Det samme gælder også de indtægtsgrænser, indenfor hvilke fradragene må foretages med maksimalbeløb, og de grænser, indenfor hvilke de må foretages med et aftrappet beløb. Indtægtsgrænsen for ikke-forsørgere er kun blevet forhøjet fra 5 000 til 6 000 kr., og for forsørgere er den forhøjet fra 10 000 til 12 000 kr. Det er ret urimeligt, og det rammer alle dem med mellemindkomsterne. Jeg overser ikke, at en hel del med meget lave indkomster slet ikke betaler statsskat, men de, der så endelig skal til at betale i de nederste klasser, kommer til at betale uforholdsmæssig meget, og det er af hensyn til dem, man bør foretage en ajourføring af disse fradragbeløb. Vi har tidligere stillet forslag herom, og det er klart, at hvis man skulle foretage en ajourføring i år, måtte forslaget blive på 90 pct., som det var i fjor.

Jeg gør også opmærksom på, at børnefradragene er aldeles utilstrækkelige. Jeg tror ikke, nogen vil bestride de betragt-

ninger, jeg tidligere har gjort gældende, og som jeg påny giver udtryk for i dag, at man ikke, selv med det maksimale beløb, kan afholde de udgifter, der er forbundet med et barns opdragelse. Den skattemæssige lettelse er altså på dette område altfor ringe. Dette problem har været behandlet andre steder udenfor denne sal, bl. a. i det udvalg, der blev nedsat til at overveje spørgsmålet om præmiering af opsparing. Der blev man enig om, at 1 500 kr. var et passende beløb, hvis den mand, der sparede op og havde børn, skulle være ligestillet med den, der ingen børn havde; og hvad der er rimeligt, når det gælder præmiering af opsparingen, det bør vel også være rimeligt, når man lægger skat på samfundsborgerne, og derfor må man efter vor opfattelse op på betydelig større fradragbeløb for børn. Jeg overser ikke, at der er sket forhøjelser her, som, hvis man tog beløbene i loven af 1922 som udgangspunkt, ville vise næsten en ajourføring. Men jeg har ikke den opfattelse, at udgangspunktet i loven af 1922 er rigtigt, og derfor er det, vi mener, man må højere op. Man kan naturligvis ordne det på anden vis; vi har stillet forslag om et større børnetilskud, og det er en vej, man kan gå, men vort forslag har jo ikke været til behandling endnu, og hvordan de øvrige partier vil stille sig til det, ved vi jo ikke noget om. Derfor er det, jeg rejser spørgsmålet, for det må diskuteres i denne forbindelse, om man skal skride til en forhøjelse af børnetilskuddet, eller man skal forøge børnefradraget.

Endvidere vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det er urimeligt, at børnefradrag kun gives for børn op til det 16. år. Det er jo givet, at mange forældre har store udgifter til deres børn, selvom de har overskredet 16 års alderen. Håndværkerlærlinge og andre, der kommer ind i kontor- eller handelsverdenen og der oppebærer løn, tjener jo ikke så meget, at de kan klare omkostningerne ved deres eget livsophold, og det vil sige, at forældrene må yde et tilskud. Derfor er det urimeligt, at aldersgrænsen ikke forhøjes. Men hvad der gælder for sådanne lærlinge, gælder jo i endnu højere grad for unge mennesker, der studerer. Jeg er klar over, at visse af dem også kan have indkomster, men der er masser, der ikke har nogen indkomst og ikke har mulig-

[Alfred Jensen.]

hed for det og derfor må lempe sig frem, ligge forældrene til byrde. Det burde dog være indlysende, at når det er sådan, så har forældrene moralsk krav på at få en lettelse, ellers er de jo ikke så nær lige-stillede med dem, der har børn under 15 år, som er skolesøgende, hvorfor også disse forældre må skyde penge til deres opdragelse og uddannelse. Vi har tidligere foreslået, at aldersgrænsen forhøjes til det 18. år; det er givet, at man egentlig burde gå højere op, men 18 år må dog være den laveste alder, man kan ansætte.

Jeg vil endvidere gerne nævne et par ting, som jeg også tidligere har været inde på. Det ene drejer sig om bankers og pengeinstitutters manglende pligt til år efter år at indgive opgørelse over de dividender og udbytter, der betales til forskellige personer. Der findes en sådan pligt, når det drejer sig om udbetalte lønninger til arbejdere og funktionærer; hvorfor skal der så ikke være en tilsvarende pligt til at indgive opgørelse over beløb, der udbetales til folk, som eventuelt fuldt ud lever af andres arbejde. Det forekommer mig rimeligt, at der gennemføres en ligestilling, og jeg vil jo også tro, at man derved ville opdage visse indkomster, som ellers smutter uden om selvangivelsen. Jeg forstår, at der, ikke mindst i socialdemokratiet, er ønske om, at man søger at få flere penge frem netop ved at få korrekte indtægtsopgivelser, og jeg vil mene, at en sådan beskeden ændring i lovgivningen vil tjene til at skaffe penge frem. Disse beløb er jo ikke store nok til at løse de store spørgsmål, vi står overfor, men det er alligevel penge, der har betydning.

Dernæst vil jeg gerne sige, at efter vor opfattelse bør man også i denne lov fastslå, at arbejdsløse skal have en skattefri periode, der svarer til ledighedsperioden, når denne har været en vis tid. Jeg vil tro, at der ikke er nogen her, som er ubekendt med de vanskeligheder, en skatteyder kommer i, når han har været uden arbejde bare i en kortere periode, en 4—5 uger. Jeg har hørt medlemmer her i tinget forklare, hvor vanskeligt det er at inddrive skatterne, fordi skattebeløbet er temmelig stort sammenlignet med den indkomst, skatteyderen oppebærer. Men når det er tilfældet, er det klart, at den dag en skatteyder ikke alene

skal betale den skat, der er beregnet for den periode, han har haft arbejde i, men også for den periode, i hvilken han har været arbejdsløs, så vil han komme i meget store vanskeligheder, og han vil let komme ud for ikke at være i stand til at klare skatteindbetalingen på ordinær vis, og så burde man give en lettelse. Jeg ved meget vel, at der i skattelovgivningen findes hjemmel til at give nedslag i skattebetalingen, men hvorfor kan man ikke indarbejde i lovgivningen en bestemmelse, hvorefter en arbejdsløs, der har haft en vis ledighedsperiode, kan få skattelempelse, når han igen indtræder i produktionslivet?

Jeg har fremført disse synspunkter her, fordi det er betragtninger, som skatteyderne gør gældende — betragtninger, som gør ændringer absolut nødvendige i det forslag, som er til behandling her. Jeg håber, at udvalget vil tage mine synspunkter i betragtning under forhandlingen om de problemer, der ligger i det foreliggende lovforslag, og jeg udtrykker tillige håbet om, at jeg må kunne se det i betænkning og ændringsforslag, når disse foreligger om ikke lang tid; jeg vil gerne understrege, at hvis dette ikke bliver tilfældet, forbeholder vi os naturligvis ret til at stille ændringsforslag, i det omfang vi finder det fornødent.

Søren Olesen: Det har efterhånden vist sig, at ligningsloven havde forskellige huller, og dem har man nu søgt at dække med mange lapper, men jeg synes ikke, man kan sige, at resultatet er blevet tilfredsstillende; det har gjort reglerne mere indviklede og givet meget arbejde for ligningsmyndighederne. Det gælder f. eks. det lønmodtagerfradrag, som nu har virket i 2 år. Det ærede medlem hr. Hans Knudsen mente, at det havde lettet arbejdet; det vil man måske kunne sige i fremtiden, men det er i hvert fald min erfaring, at det i de to år, der er gået, har givet ligningsmyndighederne et stort arbejde med at omregne disse lønmodtagerfradrag, da de ikke var rigtige på selvangivelserne. Det har tillige vist sig, at det har givet de overordnede skattemyndigheder en hel masse sager til afgørelse, idet der er opstået mange tvivlsspørgsmål.

Blandt de forskellige ting, der nu igen er rettet ved i ligningsloven, er der først det nedslag, som gives aldersrentemodtagere

[Søren Olesen.]

og dermed ligestillede. Jeg mener, det er fuldt berettiget, idet de maksimalindkomster, som her er nævnt, ikke er større end nødvendigt, når henholdsvis en familie eller en enlig skal leve deraf. Men der opstår let en skævhed, når man ikke indrømmer yngre skatteydere med samme indtægt en lignende stilling, en lignende lempelse. Vi må jo regne med, at for aldersrentemodtagere og ældre mennesker i det hele taget er indtægten helt eller delvis en renteindtægt, altså en indtægt, der ikke ligger arbejde bagved, medens yngre personer må præstere et arbejde for pengene. Derfor spørger man sig selv, om det ikke i stedet for det foreslåede er en lempelse i skattesatserne og skattevilkårene, der tiltrænges. Jeg kan imidlertid fuldtud tiltræde det nedslag, som det foreslås at indrømme de ældre skatteydere.

Jeg kommer så til kontingenter og bidrag af forskellig art. Vi må sige, at det er et gode for det øvrige samfund, at så mange som muligt søger selv at klare deres problemer, dels ved at tegne forsikringer for alderdommen, dels ved arbejdsløshedsforsikringer. Især hvor det drejer sig om kontingent til arbejdsløsheds-kassen, synes jeg, det er meget klart, at det, de pågældende betaler, betyder en direkte nedgang i deres indtægt, og da det tillige er sådan, at arbejdsløshedsunderstøttelse skal opgives som skattepligtig indtægt, er det så ligetil, at de skal have lov til at trække kontingentet fra med det fulde beløb, altså selvom det andrager mere end de 600 kr., der ellers indrømmes som fradrag.

En lille smule anderledes kan man måske sige, at det ligger, hvor det drejer sig om kontingent til arbejdsgiverforeninger og fagforeninger. Her går man nu også over til at foreslå fuld fradragsret, men så må det dog vel være en forudsætning, at der ikke af disse kontingenter kan udbetales bidrag til politiske formål, til dagblade eller andre ting, som er disse foreninger ganske uvedkommende. Man har diskuteret lidt herom,

og man kan sige, at her kommer for en gangs skyld pudsigt nok en vis retfærdighed i systemet. Hidtil har man jo talt om dem, der blev tvangsindlagt som bidragsydere; nu får de pågældende altså den fordel, at de bliver skattefri for det beløb, de er tvunget til at betale — men det var vel egentlig ikke det, der var meningen. Samtidig giver man imidlertid også den øvrige part skattefrihed for penge, som, ganske vist kun for en mindre dels vedkommende, er gået til politiske formål eller andre uvedkommende formål. Men når man nu giver denne skattefrihed, må konsekvensen dog være den, at pengene virkelig skal bruges til de formål, som angives.

Så er der det fradrag, der indrømmes i forbindelse med nyetablering, og som blev gennemført i fjor for første gang. Det drejer sig jo om, at unge, som har etableret sig og har måttet påtage sig store og tyngende gældsforpligtelser, får adgang til en skattelettelse. Det må indrømmes, at skatten tit har tynget urimelig hårdt på sådanne unge, idet man ikke har villet indrømme dem så lille et privatforbrug, som de måske faktisk har. Det er i hvert fald her, de lignende myndigheder er stødt på vanskeligheder. Jeg tror egentlig gerne, at de lokale ligningsmyndigheder vil tage hensyn til dem, som har en tyngende gældsbyrde, og indrømme dem et mindre privatforbrug; men så støder man på det forhold, at de overordnede ligningsmyndigheder kommer og siger: ja, men vi kan ikke finde det rimeligt, at der ansættes så lille et privatforbrug; de pågældende må ligestilles med andre. Derved bliver de så presset højere op i indtægt, end man finder berettiget og rigtigt, og det er baggrunden for, at man har gennemført dette fradrag på op til 3 000 kr. Men jeg synes, at man både om dette og om skattefritagelse for bidrag til pensions- og livsforsikringer kan sige, at det er en fordel for dem, som er velstillede nok til at kunne udnytte fradragsbestemmelserne. Men hvad så med dem, som ikke er så godt stillet, at de kan udnytte disse fradrag ved at ind-

[Søren Olesen.]

betale det fulde beløb til pensions- eller livsforsikring, eller som ikke har været sådan stillet, at de kunne påtage sig de gældsbyrder, der fulgte med det køb af fast ejendom eller forretning, eller hvad det nu er, de har etableret sig ved? Det er her, jeg mener svagheden i disse fradragsregler ligger. Jeg mener, man går udenom den kendsgerning, at skattesatserne rammer de mindre indkomster urimelig hårdt. Man søger her ved ligningsloven at rette på det; men jeg ønsker ikke, at man går videre ad den vej og bliver ved med at rette og lappe på ligningsloven. Jeg mener, man bør gå til ondets rod og indrømme, at der er en skævhed i vort skattesystem, i skattelovene, derved at de rammer de mindre indtægter for hårdt. Det er dette forhold, vi må tage sigte på at få ændret. Jeg håber derfor, der må komme en reform af hele vort skattevæsen, sådan at vi bliver fri for disse stadige ændringer i ligningsloven; vi må have mere rimelige forhold, ikke blot for nogle enkelte skatteydere, men som helhed for dem, der virkelig er dårligt stillet.

Finansministeren (Kampmann): Jeg takker for den, tør jeg måske sige, nogenlunde venlige modtagelse, som dette lovforslag har fået. Jeg skal knytte nogle bemærkninger til en række af de spørgsmål, som er rejst, og også prøve på at besvare enkelte af de spørgsmål, der er stillet mig. Der er jo stillet mange spørgsmål, og jeg håber, vi kan vende tilbage til nogle af dem under udvalgsbehandlingen.

Må jeg først om den foreslåede ændring i nedslagsreglerne for aldersrentenydere m. v. sige, at ændringerne af beløbene naturligvis er foretaget med henblik på at hindre, at skatten øges. På det ærede medlem hr. Poul Møllers spørgsmål om, hvorvidt man ikke her har glemt at tage hensyn til de ændringer, vi samtidig drøfter vedrørende zoneinddelingen for aldersrentenydere, kan jeg svare, at disse ændringer først får betydning for det kommende kalenderår og derfor ikke får nogen betydning for denne lov. Jeg kan forsikre alle de ærede ordførere om, at man har foretaget beregningerne ligesom tidligere år, og resultatet skulle være det samme: at aldersrentemodtagerne ikke kommer til at betale højere skat som

helhed; men vi er naturligvis villige til i udvalget at forelægge de beregninger, der er foretaget, før man nåede til de beløb, som står i forslaget.

Må jeg iøvrigt om disse bestemmelser sige, at på længere sigt udgør de en lap på vor lovgivning. Jeg har det synspunkt, at vi skal sigte imod at hæve indkomstgrænsen for skattepligtens indtræden både for statskatten og for opholdskommuneskatten, så man kommer væk fra disse regler; dette er vel i og for sig også svar til både det ærede medlem hr. Søren Olesen og det ærede medlem hr. Alfred Jensen. Men det er naturligvis rigtigt, at på længere sigt er det rimeligt, også hvis det er en yngre person, der har en lille indkomst, at han i det hele taget ikke skal betale indkomstskat. Dette synspunkt indgår som et led i de skattereforplaner, som socialdemokratiet har; det vil vi vende tilbage til, når vi når frem til udskrivningsloven.

Hvad angår forslaget om, at 75 pct.-fradraget for fagforeningskontingent skal sættes op til 100 pct., forstod jeg med beklagelse, at det ærede medlem hr. Øllgaard var imod en ændring på dette punkt nu. Jeg vil dog bede det ærede medlem om at tænke over det een gang til. Jeg kan forsikre det ærede medlem om, at det er en regel, der volder meget store kvaler i ligningsmyndighedernes praktiske arbejde. Det ville være en stor hjælp, hvis man kom væk fra den nugældende bestemmelse. Jeg forstod, at de ærede medlemmer hr. Axel Sørensen og hr. Søren Olesen også var lidt betænkelige ved forslaget. Det ærede medlem hr. Poul Møller sagde ikke noget om dette; jeg håber, jeg kan tage det som udtryk for, at han vil slutte op om lovforslaget på dette punkt.

Vedrørende lempelserne ved førstegangs-etablering kan jeg oplyse, at vi er ved at bearbejde de oplysninger, vi har modtaget fra skatterådene, og jeg vil være i stand til under udvalgsarbejdet at fremlægge talmateriale, der belyser, i hvilket omfang denne nye bestemmelse, som kom ind i ligningsloven, er anvendt, i hvilket omfang man har imødekommet ansøgningerne, og også noget om, hvor store lempelser man har givet. Vi har lavet en fordeling, hvorefter man nemt kan udregne gennemsnitslempelser o. s. v. Det er en lang række tal.

[Finansministeren.]

som jeg ikke vil spilde tingets tid med at give oplysninger om, men som sagt, hele materialet vil blive tilstillet udvalget.

Så er der selve hovedpunkterne, forslaget om, at der skal være ubegrænset ret til at fradrage pensionsbidrag og renteforsikringspræmier m. v. Jeg forstår, at flere af de ærede ordførere er enige i, at det ikke kan gennemføres nu, men at vi må vente til næste år. Jeg har naturligvis overvejet meget nøje, om det skulle være muligt at sætte disse bestemmelser i kraft allerede nu. I mine overvejelser er også indgået det princip, som det ærede medlem hr. Poul Møller fremdrog her, at det faktisk er bedst, at man, før skatteåret begynder, kan fortælle skatteyderne, både hvorledes deres indtægter og deres udgifter skal behandles skattemæssigt. Det er det, vi er inde på her, men da der er store administrative vanskeligheder ved at gennemføre det allerede for det førstkommende skatteår, synes jeg, vi skal vente til det følgende skatteår. Jeg forstod på det ærede medlem hr. Axel Sørensen, at han i udvalget vil „forlange“ — sådan tror jeg ordene faldt; jeg synes alligevel, det ærede medlem skulle bruge lidt mildere udtryk. Meningen er vel blot, at man vil stille forslag om, at det delvis skal sættes i kraft, og det tror jeg ville være meget uretfærdigt. Jeg tror også, at ligningsmyndighederne vil stå overfor meget store vanskeligheder, hvis man sætter denne regel delvis i kraft, og jeg forstår ikke rigtig, at det ærede medlem, som kender meget til det praktiske ligningsarbejde, uden videre vil stå her og sige, at han vil forlange, at den skal sættes delvis i kraft. Jeg håber imidlertid, at vi kan tale nærmere om det.

Der blev yderligere rejst et par andre spørgsmål, som ikke direkte vedrører loven.

Det ærede medlem hr. Poul Møller spurgte, om jeg havde set forvaltningsnævnets redegørelse vedrørende landsskatteretten. Dertil kan jeg svare, at det har jeg, jeg har studeret den ret nøje. Jeg har også talt med landsskatterådets formand og med skattedepartementet om sagen. Vi har for nogle dage siden — vi er kommet det ærede medlem lidt i forkøbet — nedsat et embedsmandsudvalg, der skal overveje, hvilke ændringer der skal ske i loven af 1938 om landsskatteretten både for at undgå det

uheldige i, at så mange sager ligger så længe i landsskatterådet, og måske også for at nå til ændringer vedrørende andre punkter i landsskatterettens arbejde. Jeg kan ikke udtale mig nærmere om, hvilket resultat udvalget vil nå til, men jeg vil bede udvalget arbejde så hurtigt som muligt. Det ligger også mig meget på sinde at komme udenom det dilemma, det er, at skatteyderne skal vente så længe på svar fra landsskatteretten.

Flere ærede medlemmer, således både det ærede medlem hr. Hans Knudsen og det ærede medlem hr. Alfred Jensen, var inde på spørgsmålet om ligningseffektiviteten. Jeg kan oplyse, at det også er et spørgsmål, der beskæftiger mig meget. Jeg håber ved lejlighed at kunne redegøre nærmere herfor overfor tinget, men mine overvejelser er endnu ikke tilendebragt. Foreløbig har jeg sat undersøgelser i gang med henblik på, i hvilket omfang den bestående kontrollov kan siges at være udnyttet, om der er paragraffer og bestemmelser i kontrolloven, som kan sættes i værk. Når disse overvejelser er tilendebragt, skal jeg som nævnt vende tilbage til sagen.

Det ærede medlem hr. Øllgaard spurgte dernæst, om man kunne give oplysninger om tabet i provenuet ved de her foreslåede bestemmelser. Hertil kan jeg svare, at nøjagtige tal kan meget vanskeligt gives. For det første har vi ikke helt nøjagtige tal for, hvor store de pensionsbidrag og renteforsikringspræmier er, som kan fradrages ubegrænset, men dertil kommer — og det er et endnu vanskeligere spørgsmål — at vi ikke ved, i hvilket omfang de hidtil er fradraget indenfor de 600 kr., og for det tredje ved vi ikke, i hvilket omfang, når de fremtidig ikke skal indeholdes i de 600 kr., så andre præmier vil indeholdes deri og derved give yderligere provenutab. Vi har imidlertid gjort os visse forestillinger om det og kan måske også tale nærmere om spørgsmålet i udvalget.

Jeg håber med disse bemærkninger at have svaret på hovedparten af de spørgsmål, der er fremdraget, og skal til slut udtale ønsket om, at man vil behandle ligningsloven så hurtigt, som det er forsvarligt. Det er bekendt, at ligningsmyndighederne gerne meget hurtigt vil have

[Finansministeren.]

loven vedtaget, så de kan komme i gang med arbejdet.

Hans Knudsen: Jeg skal ikke gøre noget forsøg på at trække denne debat om ligningsloven ud. De problemer, vi har diskuteret, har for næsten alles vedkommende været af en sådan art, at de fortrinsvis egner sig for videre behandling under udvalgsarbejdet. Men når jeg har taget ordet, er det, fordi jeg finder anledning til at protestere imod en enkelt udtalelse af det ærede medlem hr. Poul Møller, der i sit indlæg sagde, at jeg ikke havde meget tilovers for etableringsordningen. Jeg ved ikke, hvorfra det ærede medlem hr. Poul Møller har denne misforståede opfattelse. Jeg har tværtimod i mit første indlæg sagt, at jeg rent personlig har haft gode erfaringer med hensyn til virkningerne. Det er sådan set ikke virkningerne af etableringsordningen, der giver mig nogen som helst anledning til at indtage det standpunkt, at ordningen kun forsøgsvis skal anvendes for det kommende år. Det er udelukkende af hensyn til den omstændighed, at det er mit indtryk, at ikke alle erhverv på samme måde udnytter eller kan udnytte denne særlige ordning. Derfor ønsker jeg meget, at vi under udvalgsarbejdet får nærmere oplysninger om dette spørgsmål, før vi endelig fastlægger det som en fast ordning fremover at give disse etableringslettelser.

Ølgaard: Jeg ville i og for sig ikke have bedt om ordet, hvis ikke det ærede medlem hr. Axel Sørensen havde tiltaget sig hele æren for forslaget om lettelser for de unge og fremstillede det, som om venstre havde været vrangvilligt og havde været imod denne bestemmelse. Det kunne det ærede medlem uden skade have sparet sig, for denne fremstilling er ikke rigtig. Vi har altid været tilhængere af princippet og er modstandere af de indsnævrede bestemmelser, som blev gennemført, blandt andet 125 pct.-grænsen, som det radikale venstre meget stædigt fastholdt. Jeg vil henstille til det ærede medlem, at han i stedet for at fremsætte sådanne politisk temmelig urigtige udtalelser sammen med mig forsøger at forbedre de pågældende bestemmelser, hvis det viser sig, at det er nødvendigt,

efter at vi har fået de oplysninger, som den højtærede finansminister har lovet os, hvilket jeg takker for.

Poul Møller: Må jeg sige til den højtærede finansminister, at det naturligvis er klart, at både den højtærede finansminister og jeg er i stand til at læse, og jeg har også godt kunnet læse de bemærkninger, der står om, at det eengangstillæg, der skal vedtages i dette efterår for alders- og invaliderentemodtagere, ikke har nogen betydning for denne ligningslovs bestemmelser, men at det først får betydning til næste år. Det var heller ikke det, jeg spurgte om, og det var i hvert fald ikke det, jeg mente med mit spørgsmål. Det, jeg mener, er, at man nu, hvis dette forslag går igennem, får gennemført en ligningslov, hvor man siger, at maksimalindkomster på op til 7 000 kr. i hovedstadsområdet får et nedslag, medens i landdistrikterne kun indkomster på op til 5 800 kr. får det. Man har forøget forskellen. Medens man andre steder i dette høje ting arbejder på at formindske forskellen, går man her i retning af at forøge den. Så kan man sige: ja, men det er nødvendigt at gøre det, for at aldersrentemodtagerne skal være skattemæssigt ligestillet, men man må ikke glemme, at når man kommer op på 7 000 kr. og 5 800 kr. i skattepligtig indkomst, så er der mange personer i gruppen, som ikke har deres hovedindtægt som aldersrente-modtagere, men som har andre indtægter ved siden af aldersrenten. Og der er da ingen tvivl om, at hvis vi nu fastsætter dette med de 7 000 kr. i hovedstadsområdet og 5 800 kr. i landdistrikterne, så forøger vi denne forskel, fordi vi foreslår maksimalindkomsterne forøget med 300 kr., 200 kr. og 100 kr., og så arbejder vi os ud i et system, som en skønne dag virker lige så skævt og utilfredsstillende for de forskellige grupper på land og i by, som det er tilfældet med aldersrentesatserne i dag. Den højtærede finansminister vil måske allerede i det kommende skatteår komme til at mærke i sin kasse, hvad det kommer til at koste at få rettet dette op. Det problem, jeg rejste, var, at der bliver konformitet mellem de bestræbelser, folketinget udøver i aldersrentelovgivningen og i skattelovgivningen, det var naturligvis ikke spørgsmålet om, hvorvidt det tillæg, der nu vedtages,

[Poul Møller.]

kommer ind under denne ligningslov, for det står direkte i bemærkningerne, at det gør det ikke, selvom det bliver udbetalt i december måned.

Jeg vil gerne takke den højtærede finansminister for hans svar på spørgsmålet om landsskatteretten. Jeg håber, at embedsmandsudvalget vil udfolde stor aktivitet, for i denne sag gælder det jo, at udvalget må arbejde hurtigt, hvis det overhovedet skal have nogen interesse at få nedsat et udvalg til at undersøge, hvordan man skal komme af med de titusind sager, som i landsskatteretten er samlet op som en pukkel. Jeg skal derfor på mit partis vegne give min velsignelse til et hurtigt udvalgsarbejde, og jeg håber på, at den højtærede finansminister snart kan forelægge folketingets nye meddelelser om denne sag.

Til det ærede medlem hr. Hans Knudsen skal jeg gøre en enkelt bemærkning. Det ærede medlem sagde her i anden omgang, at han ikke vidste, hvor jeg havde fra, at det ærede medlem ikke var særlig varm med hensyn til etableringsudgifter, ikke havde noget særligt tilovers for disse bestemmelser. Jeg vil gerne sige, at det har jeg fra folketingets forhandlinger 1952—53, sp. 1473 og sp. 1474 — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til et citat — hvor det ærede medlem hr. Hans Knudsen sagde:

„Men vi vil gerne stærkt understrege, at vi for vort vedkommende stadig nærer stor tvivl om, at man ved dette forslag har fundet frem til den rigtige løsning og til en løsning, der kan holde fremover.“ Det er den samme betænkelighed, jeg har i dag. Det ærede medlem sagde videre på sp. 1474:

„Vi understreger også betænkningens udtalelse om, at de bestemmelser, der her gennemføres, således som det også er understreget af udvalgets ordfører, er at betragte som et forsøg, der således ikke på nogen måde binder mit parti eller andre til en fortsættelse af denne lovgivning, og at forslaget kun har gyldighed for det kommende skatteår.“

Det er jo, om jeg så må sige, ikke nogen varm anbefaling og tilslutning. Disse udtalelser viser ikke, at det ærede medlem havde meget tilovers for forslaget, og derfor var

det, jeg gik ud fra, at det ærede medlems indstilling her i dag var den samme som i fjor, men hvis det ærede medlem har haft heldige erfaringer, får vi at høre om det i udvalget. Den højtærede finansminister har nu lovet os materiale i udvalget om denne sag, og så må vi se, om det ærede medlems temperatur kommer til at stige under udvalgsbehandlingen, så at han bliver glad for det og får mere tilovers for det, når vi når frem til anden behandling.

Til sidst skal jeg sige til det ærede medlem hr. Axel Sørensen, som forlangte forslaget om pensionsfradrag gennemført med det samme, således at fradraget kan anvendes i januar måned, at hvis de tekniske vanskeligheder kan overvindes, skal jeg love det ærede medlem, at han trods vore principielle betænkeligheder ved ligningsloven og ved, hvilket årstal den skal gælde fra, ikke skal få lov at danse nogen solodans i denne sag.

Axel Sørensen: Jeg vil bede den højtærede finansminister undskylde, hvis jeg har gjort mine ord for stærke ved at bytte „foreslå“ om med „forlange“. Jeg håber, at vi kan nå et godt resultat. Det ærede medlem hr. Poul Møller var tilsyneladende inde på den samme linie. Det ærede medlem hr. Øllgaard bebrejdede mig mine udtalelser om det forslag, som vi fra det radikale venstres side førte frem og fik et resultat ud af i sidste samling; men det ærede medlem var jo med i udvalget og kan sikkert huske, hvis han ønsker at gå tilbage i sin erindring, at den daværende finansminister, det nuværende ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, til mit forslag sagde, at nu havde man nedsat et udvalg, der beskæftigede sig med præmiering af opsparring, og denne form ville han foreslå at man gennemførte, og at man med hensyn til det forslag, som mit parti mødte med, afventede, hvad der ville komme ud af det, man her foreslog fra venstres side. Dengang gav jeg udtryk for, at det ikke var mig nok. Jeg følte, at man ikke ved det, det ærede medlem og hans partifæller dør gav udtryk for, kunne opnå en praktisk ordning i det omfang, det var nødvendigt. Derfor måtte vi dengang sætte hårdt ind, og jeg erindrer endnu, at jeg sagde, at jeg gerne ville se dem indenfor partiet venstre, der i folketinget turde stemme

[Axel Sørensen.]

imod den af os foreslåede bestemmelse om at komme de nyetablerede med høj gældsbyrde imøde.

Resultatet blev, at man fik en bestemmelse ind i ligningsloven. Det var et forsøg, det skal jeg indrømme fuldtud, og det er det forsøg, man nu må bygge videre på. Jeg personlig kan kun sige, at i den skattekreds på 27 landkommuner, som jeg repræsenterer, havde vi 100 ansøgere. De kunne ikke opnå nedsættelse alle, men tallet viser, at det drejer sig om en realitet, som man må indstille sig på. Disse ansøgninger kom ikke alene fra landbruget, men også fra folk i andre erhverv, der havde etableret sig under højkonjunkturen. Det er herudfra, vi i et udvalg vil drøfte muligheden for en videreførelse.

Søren Olesen: Jeg er glad for den udtalelse, den højtærede finansminister kom med, og som gik ud på, at hvis vi havde en bedre udskrivningslov og en anden skattelovgivning måske også for kommunerne, så ville det være overflødigt at lave en særlig lovgivning for en del af de forhold, vi her beskæftiger os med, og de fradrag, det her drejer sig om. Den højtærede minister mente, at jeg måske ikke var særlig tilhænger af 100 pct.s fradrag for arbejdsgiverkontingenter og fagforeningskontingenter. Jeg vil dertil sige, at jeg har ikke noget imod, at disse kontingenter bliver skattefrie fuldtud, da det i realiteten er umuligt at undgå disse bidrag, sådanne som organisationerne nu engang er opbygget, og med den indflydelse, de har fået. Men det, jeg udtalte, var, at det måtte være en forudsætning, at disse foreningers midler ikke kan bruges til uvedkommende formål.

(Kort bemærkning).

Hans Knudsen: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Poul Møller, at jeg står ved de udtalelser, jeg fremsatte om etableringsordningen under første og anden behandling i fjor. Det er udtalelser af en sådan art, at de i hvert fald ikke giver anledning til tvivl om, at jeg hele tiden har været interesseret i, at der blev givet en lettelse for etableringsudgifter, og så er det ikke rigtigt, når det ærede medlem hr. Poul

Møller i næste omgang giver det udseende af, at vi ikke har noget tilovers for etableringsordningen. Det er formen for etableringsordningerne, vi var noget tvivlende overfor i fjor, og jeg har gentaget i år, at jeg er ikke helt sikker på, at man har fået den form, der stiller alle erhverv og alle nyetablerede lige overfor lovens bestemmelser, og derfor ser vi gerne et prøveår igen.

Finansministeren (Kampmann): Det ærede medlem hr. Poul Møller var ligesom lidt stødt over, at jeg skulle have sagt noget, der kunne tydes derhen, at han måske ikke rigtig kunne læse. Det har nu aldrig været min mening. Derimod synes jeg nok, at hans udtalelser her måske kunne tydes derhen, at det kniber lidt med at høre, eller også har jeg måske udtalt mig lidt uklart. De nedslagsbestemmelser for aldersrentenydere, som her diskuteres, betragter jeg som en lap på vort skattesystem, og de er nødvendiggjort af, at grænsen for skattepligtens indtræden er for lav. Vi har fået sat den noget i vejret ved statsindkomstskatten og den fælleskommunale indkomstskat, men vi har ikke kunnet få den sat i vejret med hensyn til opholdskommuneskatten. Jeg håber, det kan lykkes, hvis vi får vedtaget den kommunale valglov, og derfor er jeg ikke tilhænger af at udbygge disse nedslagsregler udover, hvad der er nødvendigt, for at aldersrentemodtagere og dermed ligestillede ikke skal stige i skat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Hans Knudsen: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning, vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til midlertidig lov for Færøerne om pantsætning af fangst.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 841; fremsættelsen findes i tidenden sp. 930).